Motion

1984/85:1291

Wivi-Anne Radesjö och Tyra Johansson

Ambulansorganisationen

Enligt 6 § HSL skall sjukvårdshuvudmannen svara för att det finns en "ändamålsenlig organisation för att till och från sjukhus eller läkare transportera personer vilkas tillstånd kräver att transporten utförs med fordon som är särskilt inrättade för ändamålet". Transporterna utförs av landstingsanställd personal, av den primärkommunala brandkårspersonalen eller av taxiägarna.

Sjukvårdshuvudmännen har också ansvaret för att behandla sjukdomar och skador. Från att tidigare ha utnyttjat sjuktransportorganisationen enbart för att transportera patienten till sjukhuset, har under senare år medvetenheten ökat om fördelarna med att redan på skadeplatsen inleda behandlingsarbetet. Det är fråga om kvalificerade medicinska insatser som är av den art som genomförs på sjukhusens intensivvårdsavdelningar och akutmottagningar.

Sådan sjukvård som bedrivs i samband med sjuktransport kallas i dagligt tal ambulanssjukvård. Det är fråga om medicinsk verksamhet som skall ledas av läkare i överordnad ställning och som är ansvarig för verksamheten.

Genom att sjuktransporterna till stor del drivs av andra än sjukvårdshuvudmännen uppstår ett praktiskt problem. Brandmännen m. fl. står inte under medicinsk ledning av den landstingsläkare som är ansvarig för ambulanssjukvården, om inte särskild överenskommelse föreligger. Först då kan läkare delegera medicinska arbetsuppgifter. Han måste nämligen ha ett direkt ledningsansvar för sin personal såsom personligen ansvarig för den medicinska verksamheten. Hälso- och sjukvårdslagen är inte klar på denna punkt, vilket parat med den explosionsartade utvecklingen på området skapar irritation bland de ambulansförare som har utbildning för att utföra avancerade insatser. Det har sålunda hänt att sådan utbildad personal inte fått tillåtelse att använda den utrustning som funnits i ambulansen, varvid patienten inte fått den omedelbara vård som varit möjlig.

Anställningsformen i sig får naturligtvis inte vara avgörande, förutsatt att formen för den medicinska ledningen har klarats ut. Detta borde kunna ske t. ex. genom att landstinget gör ett avtal med de berörda huvudmännen för ambulansverksamheten om att de i medicinskt hänseende skall vara underordnade den landstingsläkare som ansvarar för ambulanssjukvården. Då skulle denne kunna delegera arbetsuppgifter även till icke landstingsanställd personal. Vi menar att det hela är en fråga om tillämpningen av gällande regler för ledning av medicinsk verksamhet.

Vi föreslår

att riksdagen beslutar att hos regeringen begära att en översyn görs av gällande regler och rutiner rörande ambulanssjukvården, så att största möjliga effektivitet och trygghet uppnås.

Stockholm den 24 januari 1985

WIVI-ANNE RADESJÖ (s) TYRA JOHANSSON (s)